

A HATODIK HÉT...

Learning and Employment - A hiperkreatív csoport -

Sokat gondolkoztam azon, hogy ez a project vajon milyen otthoni csapatmunkához hasonlítható... Kicsit módszertan... de mégse... kicsit szocimunka, de mégse... ezért aztán abbahagytam a keresgélést... Szóval, ha le kéne írnom mi is ez, azt mondanám, hogy a Thames Reach olyan hiperkreatív szocmunkásokból álló csapata, akik kitalálják, megszervezik, lebonyolítják az intézmény minden lakók felé irányuló közösségi tevékenységét.

Az ő kezük nyomán született meg a Farm Project, ők fogják össze azokat a hajléktalanokat, akik szeretnének önkéntes munkát végezni a cégnél. Bárhová megyek a Thames Reachnél, mindenhol beléjük ütközöm, a kezük nyoma mindenhol ott van. Igazi maffiacsapat, beférkőznek mindenhová, és igyekeznek programjaikat a szociális munkások által a lakókhoz eljuttatni.

A mi szállóinkkal ellentétben, itt mindenhol van közösségi élet, társasági események. Nem félnek a szocik, hogy a lakók intézményfüggökké válnak, hiszen úgyis azok, varázsolni meg nem tudnak, úgyhogy próbálják a legélhetőbbet kihozni az adott helyzetből.

Mindenhol van BINGO, kareokee, kirándulások, ez a csapat viszont egy szinttel magasabban próbálja meg kezelni a helyzetet.

De akkor nézzük meg részletesebben a programjaikat. Itt van pld a **TRAVEL** - hát jobb híján nevezték el így – ez a progi menedzseli az önkéntes munkát a hajléktalanok számára.

Az alapkonceptió az, hogy a tartós munkanélküliek, esetleg szerfüggők nem valószínű, hogy egyhamar betörnek a munkaerőpiacra, hacsak fel nem vértetik

A bejárat

magukat azokkal a képességekkel, amellyel megalapozzák esélyeiket.

Először is egy 8 hetes gyorstalpalón visszaadják nekik az önbecsülésük és a hitük, hogy igenis kaphatnak munkát, és hogy a munkaerejük értéket képvisel. Majd 2 hónapon keresztül a Thames Reach különböző teamjeinél kapnak munkát. Megtanítják őket milyen csapatban dolgozni, hogyan kezeljék a munkahelyi konfliktusokat.

Igazából az EQUAL keretében nálunk is hasonló felépítésű tréningeket csináltak a szocik, csak itt annyi a különbség, hogy a gyakorlati hely maga a szálló, vagy azzal együttműködő szuper-toleráns hely. És hogy milyen munkákat ajánlanak fel az önkénteseknek? Dolgozhatnak a szállókonyhákon, vezethetik a közösségi foglalkozásokat a szállókon, kisebb adminisztrációs munkát vállalhatnak, segíthetnek a támogatott lakásprogram recepcióján stb...stb..

És mit nyerhet vele a lakó? Hogy új képességeket sajátít el, találkozik emberekkel, kimozdul a csigaházából, magabiztosabb lesz, és ami a legfontosabb, referenciát szerez magának a következő munkahelyére. Tehát amolyan munkába visszazoktató project. Megtanulja a rendszerességet, a felelősséget. Sok hajléktalanra jellemző, hogy többek között azért is iszik, mert nincs hová menni a kocsmán kívül, kint meg hideg van, ráadásul nincs mit csinálnia, baromira unatkozik. Hát melyikünk nem gondolkozna azon, hogy kicsit kiüti magát. Az ilyen önkéntes munkák viszont segítik abban is a lakót, hogy elfoglalt legyen, hogy hasznosnak és fontosnak érezze magát, és nem utolsó sorban távol tartja magát őket a kocsmától.

Itt Angliában persze sokkal könnyebb munkát találni, mint otthon, de a hajléktalanoknak ugyanolyan nehéz a helyzetük ebből a szempontból, mint otthon.

Otthon nagy idegenkedés van az ilyen megmozdulásoktól, és az önkéntesség minden fajtájától, pedig nem hivatalosan nem is kevés önkéntesünk van.

A boszorkánykonyha, ahol megszületnek az ötletek...

Minden szállón megvannak a „házmesterek”, akik mindig többet tesznek az intézményért, mint amit bárki elvárna, és mindezt szívesen is teszik, mert különben beleőrülnének a semmittevésbe.

Mindenhol vannak olyan tevékenységek, amikbe bevonhatnánk a lakókat is, pld. a kert- és udvarrendezés is ilyen feladat.

Míg a mi „önkénteseink” csendben dolgoznak, itt rangot, megbecsülést, rengeteg ösztönzést és lehetőséget kapnak.

Tehát ezektől az önkéntesektől nem kell félni, mert a munkát nem veszik el senkitől, ellenben megkönnyíthetik a mi munkánk, segítségükkel kicsit emberibb körülményeket tudunk létrehozni, miközben lassan visszazoknak a munka világába és igényük is lesz arra, hogy dolgozzanak.

Másik ilyen programjuk a „**Számítógép Kezdőknek**” – erről főleg sok szót ejteni, mert otthon is működik ez a program. Annyi a különbség, hogy talán kicsit nagyobb hangsúlyt fektetnek a toborzásra.

A Learning and Employment egyik legnagyobb falatja az ún. **Moving In, Moving On project (MIMO)**. A program csak Thames Reach lakók számára igénybevehető. Magában foglal egy festő-mázoló-dekoráló gyorstalpaló képzést, majd miután ezt elvégezte a lakó, rögtön belepottyanhat a 4. programba...a **SHIFT**-be. Ami nem más, mint támogatott foglalkoztatás. A Thames Reach saját vállalkozásában alkalmazza a **MIMO** programban sikeresen teljesítő hajléktalanokat. Gyakorlati idejüket önkéntes munkában teljesítik, majd a vállalkozás teljes értékű munkarejeként kerülnek alkalmazásba. Az intézmények kifestéséhez így sosem alkalmaznak

külső vállalkozót, hiszen rendelkezésükre áll a saját csapat.

Nagyon alaposan átgondolt, minden fél számára kölcsönösen előnyös, rendkívül gyümölcsöző vállalkozás ez, ultraprofin kivitelezve, le a kalappal.

Egyébként – ahogy nyugat Európában mindenhol, a jó szakmunkás igen nagy megbecsülésnek örvend, és rendkívül jól keres.

Amíg a diplomás szoci 500 fontot keres hetente, az építkezéseken dolgozó segédmunkás 1000 fontot visz haza a családnak. Ha viszont művezető, vagy netalántán villanyszerelő, akkor töménytelen pénzt tud keresni. Nemrég együtt mulattam egy rendkívül agilis magyar csapattal. Többségük számítógépes bizniszben dolgozik, azonban közülük egyre többen kezdenek magánvállalkozásba.

A szállónak is jó, mert a gyakorlati idő alatt „ingyenesen” (5 font / nap és teljes ellátás az önkéntesek bére) dolgoznak a lakók, a lakónak is jó ez, mert védett gyakorlati hellyel rendelkezik. Később, ha akarja ugyanitt alkalmazásba kerülhet és fizetést kap munkájáért, ami mellett magánvállalkozóként még igény szerint annyit dolgozhat amennyit akar, sőt szép lassan le is szakadhat a projecttől és önálló vállalkozást kezdhet. Ebben is segítenek neki, hogy hogyan vigye véghez.

A festőképző egyébként 9 hónapos kurzus, ami végeztével a lakó megkapja a bizonyítványt, kap egy portfóliót a munkáiról, ill. egy szép ajánlólevelet a Thames Reachtól...

Természetesen előfordulhat, hogy a lakónak mégse tetszik annyira a progi, pont ennek megelőzésére egy 2x4 napos próbanapot teljesít a résztvevő, hogy megbizonyosodjon afelől, hogy tényleg ezt akarja-e, bírja-e fizikailag stb...

A lakók munkájának minősége ellenőrzés alatt áll, itt nem lehet olyan kutyautó fércmunkákat átadni, mint nálunk. Itt a lakók első osztályú munkát garantálnak, még akkor is, amikor épp önkéntesként pingálják mindenféle szép színre a szállókat.

Egy asztalos párossal beszélgettem, és elmondták, hogy viszonylag könnyen szert lehet tenni állandó kliensekre, de csak akkor, ha a munkád minőségi. Ők nemrég kezdték, de már most kezd megformálódni a klienskör, a pénz miatt pedig egyáltalán nem panaszkodnak. Itt a tudást és a szakértelmet nem csak hátba-veregetéssel jutalmazzák, mint nálunk otthon, hanem nagyon komolyan meg is fizetik, úgyhogy egyelőre senki se tervezi közülük a hazajövetelt. Hát valahol megértem őket.

A L&E (Learning and Employment) csapata létrehozott egy olyan 2 hetes kurzus a Thames Reach lakóinak, mely tájékoztatja őket a lakhatási lehetőségekről, támogatási programokról. Amikor a programot olvastam, emlékeztetett arra a programra, amit az EQUAL-on belül Varsányi Nóri csinált, a

továbbképzésben résztvevő lakók számára. Itt a program neve: „It’s Your Move” – és bármely szállólakó igénybe veheti.

A programokra való jelentkezést mindig az esetkezelő szoci bonyolítja le. Beküldi a csoporthoz a

Matthew Wall – a L&E 27 éves vezetője

jelentkezési formanyomtatványt, ami persze nem lehet teljes a „rizikó felmérés” nélkül... Vagyis iszik-e, drogozik-e, mit és mennyit, agresszív-e, milyen az egészségi és mentális állapota stb...

Ez egyébként nagyon hasznos papíros ám, szerintem az Alláskeresősek nagyon tudnák értékelni 1-1 továbbképzési szezon idején.

Soha nem felejttem el, amikor álomszép ajánlólevéllel biztonsági őr képzésre irányított valamelyik szoci egy büntetett előéletű, végstádiumú alkoholista, epilepsziás, 40 kilós, bottal közlekedő ügyfelet...

Nagyon sajnáltam szegényt, hogy a felelőtlen kolléga miatt végig kellett mennie az első rostán, amin persze azonnal kiesett. Itt ilyen ostoba baki nemigen fordulhat elő, mert a szocinak igenis kötelessége őszinte választ adni a képzést szervezőnek, pontosan azért, hogy az alkalmasságát teljes mértékben tisztázni lehessen. Ezt emailen küldi el a kollégának, nem adja a lakó kezébe...

Míg otthon vitatkozunk azon, hogy milyen információkat adjunk ki kollégáinknak lakóinkról, itt ezzel nem szórakoznak. Itt a kérdőív, válaszolj! Ne rejts el infokat a képzésvezető elől, mert ha később derül ki, sokkal nagyobbat bukik a lakó, míg ha az elején tisztába vagyunk a problémákkal és a mérleg serpenyője az „alkalmas” felé húz, akkor megfelelő bánásmódot és ellátást is tudunk neki szervezni.

Mindig mosolyognom kell, amikor az otthoni dokumentáció kitöltésénél eljutok ahhoz a kérdéshez: „mondták-e már Önre, hogy cigány”. Mely kérdés

elsősorban arra szolgál, hogy valami képet kapjunk a lakók etnikai háttéréről, és biztos megvan az oka a kérdésfeltevés óvatosságának – és az is biztos, hogy ez a kicsit túlfinomkodó rákérdezés az esélyegyenlőségek harcos mivolta miatt van. Persze hogy senki nem akarja megütni a bokáját, inkább burkoljuk akkor, amit fölösleges.

Itt ezzel nem szaroznak. Simán rákérdeznek, mi a kend fajtája. És ezen senki nem sértődik meg. Ha fekete vagy...milyen fekete? Karibi, afrikai? stb... stb...

Persze a rossz nyelvek szerint azért nem lázadnak az etnikai képviselők, mert az itteni hajléktalanok túlnyomó többsége még mindig a fehér britek közül kerül ki. Ha megváltozna a helyzet, lehet elkezdenék megkérdőjelezni az etnikai felmérés szükségességét és létjogosultságát... persze ezek csak a rossznyelvek... ☺

Már sokat dicsértem korábban a Thames Reach honlapját és elektronikus kommunikációját. Hát úgy látszik a gépezetük megállíthatatlan, most fejlesztik ki a lakók számára a TR saját bejáratú programját – a neve **BLUE SALMON**...

Bár a program egyelőre tesztállapotban van, sikerült bekéredzkednem a színpalak mögé és egy picit többet megtudni erről a programról.

A kifejlesztője nem más, mint egy ex-hajléktalan, aki sokáig utcázott, majd élvezte egy ideig a TR vendégszeretetét. Később bekerült az önkéntes programba, és amikor lejött a kábítószerrel és lakhatása is rendeződött, a cég felkérte őt munkatársnak. Szerencséje volt, hogy jó helyen volt és jó segítők keze között formálhatta meg új életét.

Egyébként még az egyetemi éve alatt kezdett el drogozni, majd miután végzett, már csak az utca állította meg a lejtőn. Sikeresen eldrogozta a fél agyát, de hál’istennek a másik fele megmaradt és megfogalmazódott benne az igény egy más élet felé.

Ma ez az egykori lakó a TR-nek dolgozik, über fizetéssel, olyan dizájnos irodában, amiért kezem-lábam törném.

Majd ki van fejlesztve hozzá egy elektronikus válaszadó, ami felsorolja azokat a dolgokat, amik segíthetnek a céljai elérésében. Pld. szeretne elmenni Lengyelországba, de nincs egy vasa sem...akkor kijön az oldal, hogy hol található ingyen lengyel nyelvi oktatást, és, hogy hol szerezhet olyan lengyel önkéntest, aki fogadja a házába, amíg ott tartózkodik stb...stb...

Szóval egy virtuális über szoci segít eligazodni az élet nagy óceánjában...

A legkedvesebb a 4 ágú csillag diagramm. Minden ág 1-1 lényeges pontot jelképez az életben. Pld család, munka, szórakozás/vágyak és lakhatás. A tesztet bármikor kitöltheti, és megnézheti, hogy az ideális csillagalakzattól mennyire tér el az ő életét jelképező csillag. Szóval szép kis torz csillagokat lehet látni... kinek milyen az élete... Nagyon ötletes és játékos program. Kicsit bulvár, de nagyon szórakoztató, és látványos.

A **BLUE SALMON** alapfilozófiája az, hogy itt minden a lakókról szól és hajléktalanok, és ex-hajléktalanok működtetik. Saját élményből merítve elmondhatják, hogy bár kedvesek és aranyosak a szocmunkások, mégis néha jobb azzal beszélgetni, aki ismeri ugyanazt a trágyadombot, amit ők. Tehát az egész nem más, mint egy virtuális önszolgáltató egyesület. Az oldal látogatottsága miatt nem aggódik, egyrészt, mert bízik a szocik segítségével, másrészt a cég számítógépes képzésén is megtanítják a honlap használatát a lakókkal.

Kezdeként a fellépő kitölt egy gyors kérdőívet... mik a vágyai, tartja-e a családjával a kapcsolatot, szeretne –e utazni stb...

Amíg a lakó a honlapot böngészi, addig is melegben van, leírhatja tapasztalatait, beszélgethet a többekkel, és addig sem iszik vagy kábítózik... na jó max utána... A honlap váza egyszerű, de igényes. Megkérdeztem ex-hajléktalan-mostmárkollégámat, hogy a tesztelők mit szoktak javasolni. Azt mondta, kifogásolják, hogy kevés a mozgó elem és kevés a kép. Úgyhogy most ezen változtatnak a jövőben.

Nem jártam még olyan szállón, ahol a művészet-terápia eszközeivel ne éltek volna. Így természetesen a L&E projectnek is megvan a saját jól bejáratott programja „**VISION IMPOSSIBLE ?**” címen... A program igen híres itt Londonban, számos díjat is nyert már, és bevételi forrás is lehet az önjelölt művész számára, ha a kiállításon elkel a műve. Első körben a programra sikerült pénzt szerezniük, aztán lassan ürült ki a kassza, mivel az anyagköltség nem kevés.

Ekkor toppant be a képbe a híres szőke színésznő **Johana Lumley** – nálunk is vetítették az egyik díjnyertes komédiáját – amikor egy alkoholista exhippit alakít Ivana Trumph frizurában – és megfinanszírozta a csapatot egy jókora összeggel.

Ennek aztán tekintélyes publicitása lett, még több hajléktalan fordult meg a programokon, és még több kiállítást tudtak rendezni. Ma már saját honlapjuk is van, ha minden igaz, jövő héten részt veszek én is egy ilyen festőszakkörön.

A művészetterápiát rengetegen csak humbugnak gondolják, főleg a mi szakmánkban. Pedig korántsem elhanyagolható az az élményanyag, amit a lakó önkifejezése közben szerezhet. Nem beszélve arról, hogy a foglalkozások alkalmával a zárkózottak is képesek megnyílni és ez elősegíti a későbbi segítő kapcsolatot és a bizalom kialakulását. **Tehát tessék komolyan venni az ilyen foglalkozásokat és otthon is értékelni azokat a kollégákat, akik ezt véghez is viszik!!!**

Nicsak egy ismerős – ezt a képet Elvis festette (2. levélben írtam róla)

A L&E csapata működtetett még egy ún. **AUDIO PROGRAMot**, itt elmondhatják és rögzíthetik életük történetét mp3 formátumban. A résztvevők megtanulhatnak interjút készíteni, és a jól sikerült anyagokat felteszik a TR honlapjára is.

12 hónapos ún. **TRÉNING PROGRAMJUKBAN** olyan hajléktalanokat képeznek ki, akik szeretnének a segítő szakmában dolgozni. Kicsit a mi szociális asszisztensi képzésünkhöz hasonló...

és mégsem. Itt kifejezetten arra törekednek, hogy a „sajátélményt” átvigyék a segítő munkába, és „jó példaként” motiválni tudják korábbi sorstársaikat. Itt már komoly szelekción esnek át a résztvevők. De amennyiben sikeresen elvégzik a tanfolyamot, letöltik a megfelelő önkéntes gyakorlati időt, szintén bizonyítvánnyal és ajánlólevéllel „szabadulnak” a TR védő szárnyai alól.

Ez a képzés nem jogosít fel esetkezelésre, az itt végzetek nem konkurenciái a végzett szociális munkásoknak. Egyszerűen csak színesítik a segítői palettát és igyekeznek arra a hajléktalan rétegre is hatást gyakorolni, akiket a hivatásosoknak nem sikerült megfogni. És így lesznek az ügyfelekből kollégák, persze azért nem lehetne velük Dunát rekeszteni, annyira nem elsöprő az érdeklődés. De aki mégis elvégzi az kellően elhivatott és rendkívül értékes munkát végez.

Szóval ismét csak le vagyok nyugözve mennyire sokrétű és ötletes ez a cég. Az itt dolgozó szocik vérprofik, nincs lehetetlen, minden ötletre nyitottak és idő, pénz és lehetőség is van ezeknek a megvalósításához.

Ui.: Johana Lumleyt ábrázoló képeken kívül - szokás szerint - csak saját készítésű képekkel illusztráltam a beszámolót.

A festményeket a Thames Reach Lakói készítették, jelenleg az Enfield House (L&E központja) épület falait díszítik.

Üdvözlettel:

Hanuta Éva India

-

szociális munkás

-

Londonból...

